

SISEMINISTER

MÄÄRUS

Siseturvalisuse kodanikuhariduse võimestamiseks toetuse andmise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 ja § 55¹ lõike 2 alusel.

1. peatükk

Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse laiapindse riigikaitse-, sealhulgas siseturvalisuse alast kodanikuharidust püsivalt edendavate vabaühenduste toetuse (edaspidi *toetus*) andmise, sealhulgas taotlusvooru korraldamise, toetuse kasutamise ja aruandluse ning tagasinõudmise tingimused ja kord.

(2) Määrust ei kohaldata Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023) artikli 1 lõike 1 punktides a–f sätestatud juhtudel.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk, sihtrühm ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on toetada pikaajaliselt tegutsevaid vabaühendusi, kes püsivalt edendavad kodanikuharidust laiapindse riigikaitse, sealhulgas siseturvalisuse alal, tugevdades seeläbi elanike teadlikkust ohtudest, kaitsetahet ja kogukondlikku sidusust. Toetusega võimaldatakse jätkata ja edasi arendada regulaarseid haridus-, koolitus-, muuseumi- ja koostöötegevusi, mis panustavad Siseturvalisuse arengukava 2020–2030 ning Sidusa Eesti arengukava 2021–2030 eesmärkide täitmisel.

(2) Toetuse sihtrühma kuuluvad mittetulundusühingud ja sihtasutused (edaspidi ka *vabaühendused*), kes on edendanud kodanikuharidust laiapindse riigikaitse alal vähemalt viis aastat, viies avalikult läbi noori ja kogukondi kaasavaid haridus-, koolitus-, muuseumi- või koostöötegevusi.

(3) Toetatakse projektipõhiselt sihtrühma tegevusi, mis:

- 1) suurendavad avalikkuse teadlikkust haridus-, koolitus- või muuseumitegevustest, nii et neis osalejate hulk kasvab, sealhulgas noorte hulgas;
- 2) suurendavad elanike, eeskätt noorte kaitsetahet ja teadlikkust laiapindse riigikaitse alal;
- 3) tugevdavad kogukondade, vabatahtlike ja avaliku sektori vahelist koostööd.

§ 3. Toetuse andja

Toetuse andja on Siseministeerium (edaspidi *toetuse andja*), kes kuulutab taotlusvooru välja, menetleb toetuse taotlusi (edaspidi *taotlus*), teeb toetuse väljamakseid ja teostab järelevalvet toetuse kasutamise üle.

§ 4. Toetuse taotleja

Toetuse taotleja (edaspidi *taotleja*) on mittetulundusühing või sihtasutus, mis ei ole riigi ega kohaliku omavalitsuse, erakonna, äriühingu(te) või nende liidu, ametiühingu või kutseliidu valitseva mõju all, st neil ei ole kokku üle 50 protsendi taotleja hääleõigusest ega õigust nimetada või tagasi kutsuda enamikku taotleja juhtorgani liikmetest, ning:

- 1) kes tegutseb avalikes huvides, kooskõlas põhiseaduslike väärtustega;
- 2) kes on taotluse esitamisel olnud mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud vähemalt viis aastat ja selle aja jooksul edendanud kodanikuharidust laiapindse riigikaitse alal;
- 3) kelle tegevus on avalik, nii et ta teavitab üldsust eesti keeles oma eesmärkidest, tegevusest ja väärtustest, mida ta järgib.

§ 5. Vähese tähtsusega abi

(1) Kui määruse alusel antav toetus loetakse vähese tähtsusega abiks, järgitakse konkurentsiseaduse 6. peatükki ja Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes.

(2) Toetuse andja kontrollib riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrit, et taotletava toetuse andmise korral ei ületaks taotlejale eraldatud vähese tähtsusega abi koos taotlusvoorst eraldatava toetusega kolme aasta jooksul 300 000 eurot.

(3) Vähese tähtsusega abi lõikes 2 nimetatud ülemmäära arvestamisel:

- 1) loetakse üheks ettevõtjaks ettevõtted, kes on omavahel seotud komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artikli 2 lõike 2 kohaselt;
- 2) võetakse arvesse komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artikli 5 nõudeid vähese tähtsusega abi kumuleerimise kohta.

(4) Vähese tähtsusega abi andmisel säilitab abi andja toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates.

2. peatükk

Toetuse andmise alused

§ 6. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse tegevusele, mis otseselt toetavad käesoleva määruse § 2 sätestatud toetuse andmise eesmärgi ja tulemuse saavutamist.

(2) Toetatavad tegevused on laiapindse riigikaitse kodanikuharidust edendavad:

- 1) haridus- ja koolitustegevused, mis parandavad elanike teadlikkust või oskusi, sealhulgas noorte ja kogukondade valmisolekut ohtude tõrjumiseks;
- 2) muuseumi- ja teavitustegevused, sealhulgas ekspositsioonide arendamine, mis käsitlevad siseturvalisuse või laiemalt riigikaitsega seotud teemasid;

- 3) koostöö- ja ühisprojektid, mis loovad ja hoiavad sidemeid kogukondade, vabatahtlike ja avaliku sektori partnerite vahel siseturvalisuse ja riigikaitse valdkonnas;
- 4) kogukondade ja noorte kaasamisele suunatud tegevused, sealhulgas arutelu- ja ühistegevused siseturvalisuse ja riigikaitse teemadel;
- 5) punktides 1–4 nimetatud tegevuste elluviimiseks vajaliku siseturvalisuse ja kodanikuhariduse eesmärgi toetava taristu ja õppevahendite arendamine ja ajakohastamine.

§ 7. Kulu abikõlblikkus

(1) Abikõlblik on kulu, mis on tehtud toetuse saaja poolt projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul, vastab kehtivatele õigusaktidele ja projekti eesmärgile ning on projektiga otseselt seotud ja selle elluviimiseks sobiv, vajalik ja tõhus.

(2) Abikõlblikud kulud on:

- 1) toetuse kasutamisega seotud juhatuse liikmete ja töötajate töötasud proportsiooniliselt toetatavate tegevuste heaks töötatud ajaga, koos seadusest tulenevate maksude ja maksetega;
- 2) ekspertide tasud, mida makstakse konkreetsete mõõdetavate tööülesannete tegemiseks kindlaksmääratud ajal (sh koolitajad, juhendajad, sisuarendajad);
- 3) avalike haridus-, koolitus- ja muuseumitegevuste korraldamise kulud, sh ruumi- ja tehnika rendikulud, osalejate materjalid ja mõistlikud toitlustuskulud;
- 4) haridus- ja koostöötegevustega seotud kulud, sh õppematerjalide, programmide ja metoodika arendamine ning tegevuste läbiviimisega seotud transpordi- ja majutuskulud;
- 5) koolitus-, õppe-, trüki-, info- ja digimaterjalide väljaandmise ja teavitustegevuse kulud;
- 6) eesmärgi toetava taristu ajakohastamise ja õppevahendite soetamise kulud, mis ei ole käsitletavad investeeringuna kinnisasja soetamisse ega põhjalikku renoveerimisse;
- 7) projekti eelarves kavandatud mahus sisseostetavate teenuste kulud (nt uuringud, tõlge, kujundus, tehniline teenindus);
- 8) riiklikud maksud ja lõivud, mida Eesti riik ei tagasta;
- 9) muud põhjendatud kulud, mis on otseselt projekti tegevusega seotud ja ette nähtud projekti eelarves.

(3) Mitteabikõlblikud on järgmised kulud:

- 1) investeeringud kinnisvara soetamiseks;
- 2) kapitalirendi tüüpi lepingu alusel tekkinud kulu;
- 3) toetuse saajaga seotud isikute huvide konflikti olukorras tehtud kulud, sealhulgas tehingud juhatuse liikme äriühinguga;
- 4) finantstehingute intressikulud, valuuta vahendamise komisjonitasud ja kahjud ning teised finantskulud;
- 5) viivised ja rahatrahvid;
- 6) vaide- ja kohtumenetluse menetluskulud;
- 7) reserv ootamatute või ettenägematute kulude katmiseks;
- 8) sotsiaaltoetused;
- 9) kindlustuskulu ja sellega kaasnev kulu, v.a projektiga otseselt seotud ürituste ja ekspositsioonide lühiajalise kindlustusega seotud kulud;
- 10) kulu, mis on käsitletav erisoodustusena, ja sellelt tasutav maks;
- 11) kulu, mille katteks on toetust eraldatud või makstud teisest projektist, riigieelarve või muu avaliku sektori toetusest või välistoetusest;
- 12) kulu, et soetada avaliku sektori poolt varem teisele isikule tasuta võõrandatud vara;
- 13) projekti juhtimise sisseostmine teiselt juriidiliselt isikult või füüsilisest isikust ettevõtjalt;
- 14) organisatsioonide liikmemaksud;
- 15) esinduskulud ja kingitused;

16) muud tegevuste elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud.

(4) Kõik toetuse kasutamisel tekkinud kulud peavad olema tõendatud arvete või võrdväärse tõendusväärtusega raamatupidamisdokumentidega.

(5) Projekti kulu tasutakse toetuse saaja arvelduskontolt.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on ajavahemik, mille kestel tehakse projekti tegevusi ja tekivad projekti kulud.

(2) Abikõlblikkuse periood algab taotlusvooru väljakuulutamise kalendriaasta algusest ja kestab maksimaalselt selle lõpuni.

§ 9. Taotlusvooru eelarve ja taotletav summa

(1) Toetuse taotlusvooru (edaspidi *taotlusvoor*) eelarve kujuneb vastavalt riigieelarvest sihtotstarbeliselt eraldatud vahenditele kalendriaasta kohta. Toetuse andja kuulutab taotlusvooru välja, kui vahendid toetuse andmiseks on olemas.

(2) Taotlusvoorus saab taotleja esitada ühe taotluse toetuse saamiseks kuni 30 000 euro ulatuses või taotlusvooru avamise teates nimetatud summas. Omaosalust ei nõuta.

3. peatükk

Nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale

Taotleja peab vastama käesoleva määruse §-s 4 sätestatud ja järgmistele tingimustele:

- 1) taotlejal ei ole tähtajaks esitamata majandusaasta aruandeid;
- 2) taotlejal puudub maksuvõlg või see on ajatatud;
- 3) taotleja ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel;
- 4) taotlejal ei ole nõuetekohaselt täitmata kohustusi toetuse andja ees;
- 5) taotlejal ja tema juhtorgani liikmel puudub kehtiv karistus riigivastase, avaliku julgeoleku või avaliku usalduse vastase, majandus-, ametialase või varavastase kuriteo eest;
- 6) taotleja on varem sõlmitud riigieelarvelise toetuse lepinguid või tingimusi täitnud nõuetekohaselt;
- 7) kui taotleja on varem saanud riigieelarvest, Euroopa Liidu või muust avalikust rahastust toetust, mis on kuulunud tagasimaksmisele, on tagasimaksed tehtud tähtajaks ja nõutud summas.

§ 11. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus esitatakse eesti keeles ja see peab sisaldama informatsiooni ulatuses, mis võimaldab toetuse andjal kontrollida taotleja ja taotluse vastavust käeoleva määruse nõuetele.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) taotleja nimi ja registrikood;
- 2) projekti eesmärk ja planeeritavad tegevused;

- 3) taotleja kontaktandmed;
- 4) taotleja arveldusarve number ja pank;
- 5) projekti eelarve abikõlblike kulude lõikes ja taotletav toetuse summa;
- 6) taotleja esindusõigusliku isiku nimi ja andmed.

(3) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) sisaldama kinnitust, et taotleja vastab käesoleva määruse §-des 4, 10 ja 11 sätestatud tingimustele;
- 2) sisaldama kinnitust, et projekti samade tegevuste finantseerimiseks, mis on nimetatud taotluses, ei ole eelnevalt juba saadud kolmandatelt isikutelt toetust ja seda ei ole taotletud samaaegselt käesolevas määruses nimetatud toetuse taotlusvooriga;
- 3) kirjeldama kavandatavaid tegevusi toetuse andmise eesmärgi täitmiseks ja tulemuste saavutamiseks;
- 4) sisaldama kavandatavate tegevuste aja- ja tegevuskava.

(4) Taotluse esitaja peab tõendama oma õigust taotlejat esindada. Kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel või taotluse esitanud ühingu juhatuse liikmetel on ühine esindusõigus, tuleb lisada taotlusele digitaalselt allkirjastatud esindusõigust tõendav dokument.

4. peatükk

Taotlusvooru avamine, taotluse esitamine ja menetlemine ning taotluse kohta otsuse tegemine

§ 12. Taotlusvooru avamine ja taotluse esitamine

(1) Toetuse taotlusvooru avamisest, selle tingimustest ja eelarvest teatab toetuse andja oma veebilehel vähemalt seitse kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

(2) Taotlusvooru avamise teade sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- 1) toetuse andja andmed;
- 2) sihtrühma kirjeldus;
- 3) taotluse esitamise tähtaeg ja aadress;
- 4) taotlusvooru tingimused.

(3) Taotlusvooru tingimustes esitatakse vähemalt:

- 1) toetuse andmise eesmärk ja oodatavad tulemused;
- 2) toetuse abikõlblikkuse periood ja taotlusvooru eelarve;
- 3) taotletava toetuse summa ühe taotleja kohta;
- 4) nõuded taotlejale;
- 5) nõuded taotlusele;
- 6) taotluse hindamise kriteeriumid.

(4) Taotlusvoor on avatud 30 kalendripäeva.

(5) Toetuse taotlemiseks esitab taotleja digitaalselt allkirjastatud taotluse e-posti aadressile info@siseministeerium.ee. Taotlus tuleb esitada taotlusvooru väljakuulutamise teates toodud tähtajaks.

§ 13. Taotluse menetlemise aeg

(1) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 60 tööpäeva taotluse esitamise tähtajast arvates.

(2) Taotluse menetlemisel võib toetuse andja nõuda taotlejalt selgitusi ja lisateavet, taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, selles esinevad puudused või taotluses esitatud teabe alusel ei ole võimalik taotlust hinnata. Teabe saamiseks või puuduste kõrvaldamiseks määrab toetuse andja mõistliku tähtaja, mille jooksul taotluse menetlemise aeg peatub. Taotlejal on õigus esitatud taotlust täiendada ja muuta üksnes toetuse andja osutatud ulatuses.

§ 14. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontroll

(1) Toetuse andja kontrollib, kas taotleja ja taotlus vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

(2) Toetuse andja jätab taotluse sisuliselt läbi vaatamata, kui taotleja ei kõrvalda puudusi toetuse andja määratud tähtjaks.

(3) Taotlus ja taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui nad vastavad käesoleva määruse §-des 4, 10 ja 11 sätestatud tingimustele.

(4) Nõuetele mittevastava taotleja või taotluse kohta teeb toetuse andja taotluse rahuldamata jätmise otsuse käesoleva määruse § 13 lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul.

§ 15. Taotluse hindamine, hindamiskriteeriumid ja valiku kord

(1) Taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrolli läbinud taotlusi hindab toetuse andja vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon, mille esimees on siseminister. Toetuse andjal on õigus kaasata hindamiskomisjoni väliseid eksperte, kes eelnevalt kinnitavad kirjalikus vormis, et nad on taotluse hindamisel sõltumatud ja erapooletud ning ei avalda hindamise käigus saadud teavet kolmandatele isikutele.

(2) Kui hindamiskomisjoni liige või ekspert on seotud konkursile esitatud taotluse ettevalmistamisega või toetuse taotlejaga, nii et tal esineb huvide konflikt, siis kohustub ta viivitamata sellest teavitama toetuse andjat ning taandama ennast taotluse hindamisest. Siseministri taandumise korral täidab hindamiskomisjoni esimehe ülesandeid hindamiskomisjoni kuuluv ametnik, kellel on Siseministeeriumi struktuuris kõrgem ametikoht.

(3) Taotluste hindamine toimub järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

1) tegevuse seotus toetuse eesmärkidega, ehk mil määral edendab taotleja senine ja kavandatav tegevus laiapindse riigikaitse alast kodanikuharidust ning kaasab elanikke, sealhulgas noori - 25% maksimaalsest koondhindest;

2) tõestatud tegevuslugu ja käesoleva määruse § 2 lõikes 1 nimetatud arengukavadele vastav ühiskondlik mõju, arvestades taotleja varasemate tegevuste ulatust, järjepidevust ja mõõdetavat panust valdkonda (osalejate arv, korraldatud tegevused, koostöösuhted) - 30% maksimaalsest koondhindest;

3) kavandatavate tegevuste realistlikkus ja piisavus käesoleva määruse § 2 lõikes 3 nimetatud tulemuste saavutamiseks ning teostatavus abikõlblikkuse perioodil - 20% maksimaalsest koondhindest;

- 4) meeskonna ja partnervõrgustiku asjakohasus, sh taotleja meeskonna kompetents, olemasolevad partnerlussuhted kogukondade, vabatahtlike ja avaliku sektoriga - 15% maksimaalsest koondhindest;
- 5) eelarve otstarbekus, ehk kulude mõistlikkus ja proportsionaalsus kavandatavate tegevustega - 10% maksimaalsest koondhindest.

(4) Taotluse maksimaalne koondhinne on 100 punkti. Taotluse rahuldamise lävend on koondhinne vähemalt 70 punkti.

(5) Taotlustest moodustatakse paremusjärjestus taotluste hindamistulemuste põhjal. Taotluse hindamistulemuse saamiseks liidetakse kõigi hindajate poolt taotlusele antud punktid ja arvutatakse hindajate arvuga jagades keskmine punktisumma. Võrdse koondhindega projektide korral saab pingereas kõrgema koha taotlus, mille käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 2 ja 3 nimetatud hindamiskriteeriumite liidetud punktisumma on suurem. Kui taotluste liidetud punktisummad on võrdsed, otsustab nende järjekorra pingereas hindamiskomisjoni esimees.

(6) Hindajad on kohustatud läbi arutama kõik nõuetele vastavad taotlused, mille kõrgeima ja madalaima koondhinde vahe on enam kui 25 punkti.

(7) Läveni ületavaid taotlusi võib rahuldada hindamistulemuste alusel moodustatud paremusjärjestuses kuni vooru eelarve lõppemiseni. Juhul kui taotluse täielikuks rahuldamiseks vooru eelarves raha ei jätku ja taotleja on nõus projekti ellu viima taotletust väiksema toetusega, siis otsustab hindamiskomisjoni esimees, kas rahuldada taotlus osaliselt või jätta rahuldamata.

§ 16. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise otsuse teeb paremusjärjestuse alusel toetuse andja.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse, kui:

- 1) taotleja või taotlus on tunnistatud käesoleva määruse nõuetele mittevastavaks;
- 2) taotluse koondhinne on väiksem kui 70 punkti;
- 3) taotluse rahuldamiseks vastavalt pingereale ei jagu eelarvevahendeid;
- 4) taotluse menetlemisel selgub, et taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid ning puudused on jäetud toetuse andja määratud tähtpäevaks kõrvaldamata;
- 5) taotleja või temaga seotud isik mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil.

(3) Taotluse rahuldamise otsus tehakse, kui ei esine käesoleva paragrahvi lõikes 2 toodud asjaolusid. Taotluse rahuldamise otsus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) otsuse kuupäev;
- 2) toetuse saaja nimi ja registrikood;
- 3) toetatud projekti tegevuste lühikirjeldus ja toetuse suurus;
- 4) viide otsuse vaidlustamise tähtajale ja korrale;
- 5) aruande esitamise tähtaeg;
- 6) asjaolu, et toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse 2023/2831 tähenduses, kui see teave on asjakohane;
- 7) vajaduse korral toetuse andmise otsuse kehtetuks tunnistamise võimalus;
- 8) muu vajalik teave.

(4) Taotluse rahuldamata jätmise otsus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) otsuse kuupäev;
- 2) taotleja nimi ja registrikood;
- 3) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 4) viide otsuse vaidlustamise tähtajale ja korrale;
- 5) muu vajalik teave.

(5) Taotlejat teavitatakse taotluse rahuldamisest või rahuldamata jätmisest elektrooniliselt käesoleva määruse § 13 lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul.

5. peatükk

Toetuse kasutamine ja tagasinõudmine

§ 17. Toetuse maksmine

Toetus makstakse toetuse saajale välja ettemaksena ühes osas toetuse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel 21 kalendripäeva jooksul pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist.

§ 18. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsuse võib tunnistada edasi- või tagasiulatuvalt kehtetuks seaduses sätestatud alustel või kui selleks on ette nähtud võimalus taotluse rahuldamise otsuses.

(2) Taotlejal on õigus enne toetuse kehtetuks tunnistamise otsuse tegemist esitada 10 tööpäeva jooksul toetuse andjale vastava teate saamisest enda seisukohad ja vastuväited.

§ 19. Teavituspõhised

(1) Toetuse saaja on kohustatud täitma teavituskohustust ehk teavitama projekti elluviimise käigus regulaarselt avalikkust saadud toetusest, projekti eesmärkidest, ellu viidud tegevustest ja tulemustest.

(2) Toetuse saaja peab kolme kalendrikuu jooksul pärast taotluse rahuldamise otsust oma veebilehel või sotsiaalmeedia lehel avalikustama projekti eesmärgid, toetussumma ning teabe olulisemate tegevuste kohta.

(3) Toetuse saaja peab viitama toetuse andjale nii sõnaliselt kui ka kirjalikult taasesitatavas vormis, kasutades selleks ametlikke logosid.

§ 20. Aruande esitamine ja kinnitamine

(1) Toetuse saaja esitab toetuse andjale aruande taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel ja tähtajaks. Aruande allkirjastab digitaalselt toetuse saaja esindusõiguslik isik.

(2) Kui aruande kontrollimisel ilmneb puudusi, tuleb toetuse saajal puudused kõrvaldada toetuse andja määratud tähtajaks. Vaieldavuse korral võib toetuse andja tähtaega ühekordselt pikendada mõistliku aja võrra.

(3) Toetuse andja ei kinnita aruannet ja algatab toetuse tagasinõudmise, kui toetuse saaja:

- 1) on aruandes või toetuse kasutamisega seotud dokumendis esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid ega ole puudusi toetuse andja määratud tähtajaks kõrvaldanud;
- 2) ei ole teinud taotluse rahuldamise otsuses ettenähtud projekti tegevusi ettenähtud tingimustel ja tähtajaks või kui toetuse saaja tegevused ei ole tõendatud.

§ 21. Toetuse tagasinõudmine

(1) Toetuse andja võib makstud toetuse põhjendatud mahus osaliselt või täielikult tagasi nõuda riigieelarve seaduse § 55¹ lõikes 1 nimetatud alustel või täiendavalt juhul, kui:

- 1) projekti tulemuste ja eesmärgi saavutamine ei ole tõendatud;
- 2) tehtud tegevused ei vasta toetuse rahuldamise otsusele või pole tõendatud;
- 3) kantud kulud ei vasta nõuetele või taotluse rahuldamise otsusele, toetust on kasutatud mitteabikõlblikuks kuluks või kui kulutuste eest ei ole tasutud toetuse saaja arvelduskontolt;
- 4) toetuse saaja ei ole esitanud aruannet tähtajaks;
- 5) taotluse rahuldamise otsus on kehtetuks tunnistatud;
- 6) käesoleva määruse §-is 19 sätestatud teavituspõhjusteid on oluliselt rikutud;
- 7) toetuse saaja on rikkunud käesolevas määruses kehtestatud nõudeid või taotluse rahuldamise otsuses määratud tingimusi;
- 8) selgub, et toetuse saaja on mõjutanud toetuse saamist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;
- 9) toetus jääb osaliselt või täielikult projekti abikõlblikkuse perioodil kasutamata;
- 10) toetuse saaja loobub toetusest.

(2) Toetuse andjal on õigus jätta toetus tagasi nõudmata, kui:

- 1) esinevad riigieelarve seaduse § 55¹ lõikes 3 nimetatud alused;
- 2) puudus kõrvaldatakse või kohustus või nõue täidetakse toetuse andja ja toetuse saaja vahel kokku lepitud aja jooksul või kui toetuse saaja avastas ja teatas toetuse andjale esimesel võimalusel, et talle on hüvitatud mitteabikõlblik kulu, ning tagastas toetuse andja määratud tähtajaks.

(3) Toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) toetuse andja nimi ja registrikood;
- 2) toetuse saaja nimi ja registrikood;
- 3) tagasinõude faktiline ja õiguslik alus;
- 4) tagasinõutava toetuse määr;
- 5) tagasinõudmise otsuse täitmise tähtpäev;
- 6) tagasimakse tegemiseks vajalikud andmed;
- 7) viide otsuse vaidlustamise tähtaja ja korra kohta;
- 8) muu vajalik teave.

(4) Toetuse saaja võib taotleda toetuse andjalt toetuse tagasimaksmise ajatamist, esitades selleks 15 tööpäeva jooksul toetuse tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates toetuse andjale elektrooniliselt kirjaliku avalduse, milles on kirjeldatud ajatamise vajaduse põhjendus ja tagasimaksmise soovitud ajatamiskava. Ajatamistaotlusele peab toetuse saaja lisama finantsseisu kajastavad dokumendid.

(5) Ajatamistaotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta teeb toetuse andja otsuse 20 tööpäeva jooksul ajatamistaotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib otsuse tegemise tähtaega pikendada mõistliku aja võrra, teavitades sellest toetuse saajat.

(6) Toetuse tagasimaksmise ajatamise perioodi määrab toetuse andja, arvestades võimaluse korral toetuse saaja esitatud tagasimaksmise ajatamiskava.

(7) Ajatamise otsuse võib tunnistada kehtetuks, kui toetuse saaja ei maksa ajatamiskava kohaselt toetust tagasi. Kui ajatamise otsus tunnistatakse kehtetuks, peab toetuse saaja maksma kogu toetuse tagasi 30 kalendripäeva jooksul ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse jõustumisest arvates.

6. peatükk

Poolte õigused ja kohustused

§ 22. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus:

- 1) saada toetuse andjalt teavet ja nõuandeid, mis on seotud käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega;
- 2) tutvuda tema kohta koostatud dokumendis sisalduva ja sellega lahutamatult seotud teabega avaliku teabe seaduses sätestatud korras;
- 3) loobuda toetusest või tagastada see igal ajal osaliselt või täies ulatuses.

(2) Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) kasutama toetust sihipäraselt taotluses, taotluse rahuldamise otsuses, käesolevas määruses ja teistes õigusaktides sätestatu järgi;
- 2) kajastama tegevuste abikõlblikke kulusid raamatupidamises muudest kuludest selgelt eristatavalt;
- 3) tagama kulu abikõlblikkuse kontrollitavuse, sealhulgas tõendades, et toetuse kasutamisega seotud töötajate töötasud on proportsioonis toetatava tegevuse heaks töötatud ajaga;
- 4) osutama kaasabi, andma selgitusi ja võimaldama toetuse andjal juurdepääsu kõikidele toetuse kasutamisega seotud dokumentidele vähemalt viie tööpäeva jooksul nõude saamisest arvates;
- 5) teavitama toetuse andjat viivitamata asjaoludest, mis võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist;
- 6) täitma käesoleva määruse §-s 19 sätestatud teavitusnõudeid;
- 7) kandma kasutamata ja tagasinõutud toetuse tagasi tähtajaks;
- 8) säilitama taotluse ja projekti elluviimisega seonduvat dokumentatsiooni seitse aastat pärast projekti lõppemist.

§ 23. Toetuse andja õigused ja kohustused

(1) Toetuse andjal on õigus:

- 1) kontrollida toetuse kasutamise eesmärgipärasust, sealhulgas seda, kas toetust kasutatakse kooskõlas käesoleval määruse ja taotluse rahuldamise otsusega;
- 2) nõuda, et taotluses sisaldunud tegevuste eesmärkide, kestuse, oodatavate tulemuste ja kulude kohta esitataks lisaandmeid ja -dokumente, mis tõendavad, et tegevused on nõuetekohaselt ellu viidud ning toetuse saaja kohustused on nõuetekohaselt täidetud;

3) jätta toetus välja maksmata või nõuda toetus osaliselt või täielikult tagasi, kui toetuse saaja rikub käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses või käesolevas määruses sätestatust;

4) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saajal on tekkinud maksu- või maksevõlg riigi ees ja see on ajatamata.

(2) Toetuse andja on kohustatud:

1) edastama taotlejale või toetuse saajale käesolevas määruses ettenähtud otsused tähtaegselt;

2) tagama vähese tähtsusega abi andmise korral andmete kandmise registrisse ja vähese tähtsusega abi registrisse ning muude konkurentsiseaduse 6. peatükis sätestatud kohustuste täitmise;

3) säilitama vähese tähtsusega abi andmise korral toetuse taotlemise, andmise, kulu abikõlblikkust tõendavate ja muude dokumentide ning teabega seotud tõendeid kümme aastat viimase taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates;

4) kontrollima toetatud tegevuste elluviimist;

5) juhendama taotlejat ja toetuse saajat toetuse andmise ja kasutamise küsimustes;

6) korraldama taotluse vastuvõtmise, registreerimise, menetlemise ja säilitamise.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler